

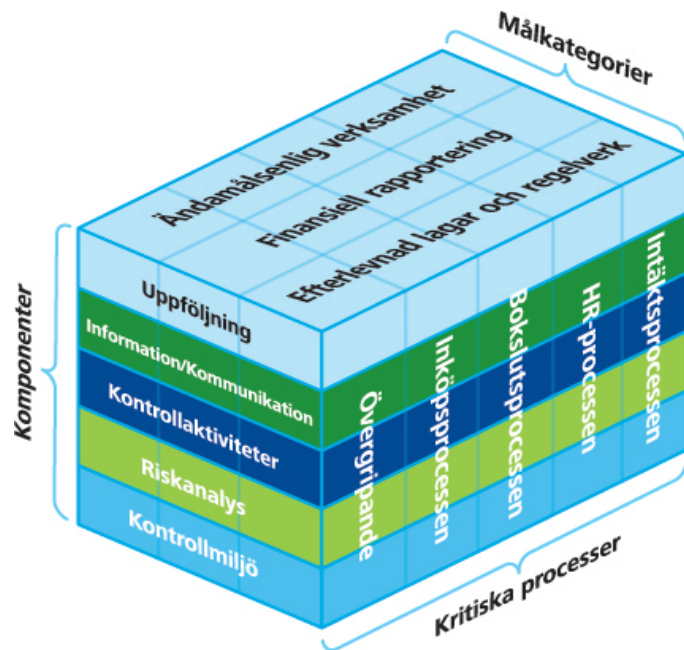
Frågor att ställa om IK

- Hur fungerar den ?
- Vad grundas svaret på ?
- Varför fungerar den ?
- Är kontrollen effektiv ?
- Används kontrollresurserna rätt ?
- Vem styr prioriteringarna ?
- Var finns de största riskerna?
- Är rollerna tydliga?
- Vad gör man när man upptäcker brister?

Definition av intern kontroll - COSO

Intern kontroll kan övergripande definieras som en **process**, där såväl den politiska som den professionella ledningen samt övrig personal **samverkar**, vilken utformas för att med **rimlig grad av säkerhet** kunna uppnå följande **mål**:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet.
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Kontrollkomponenter

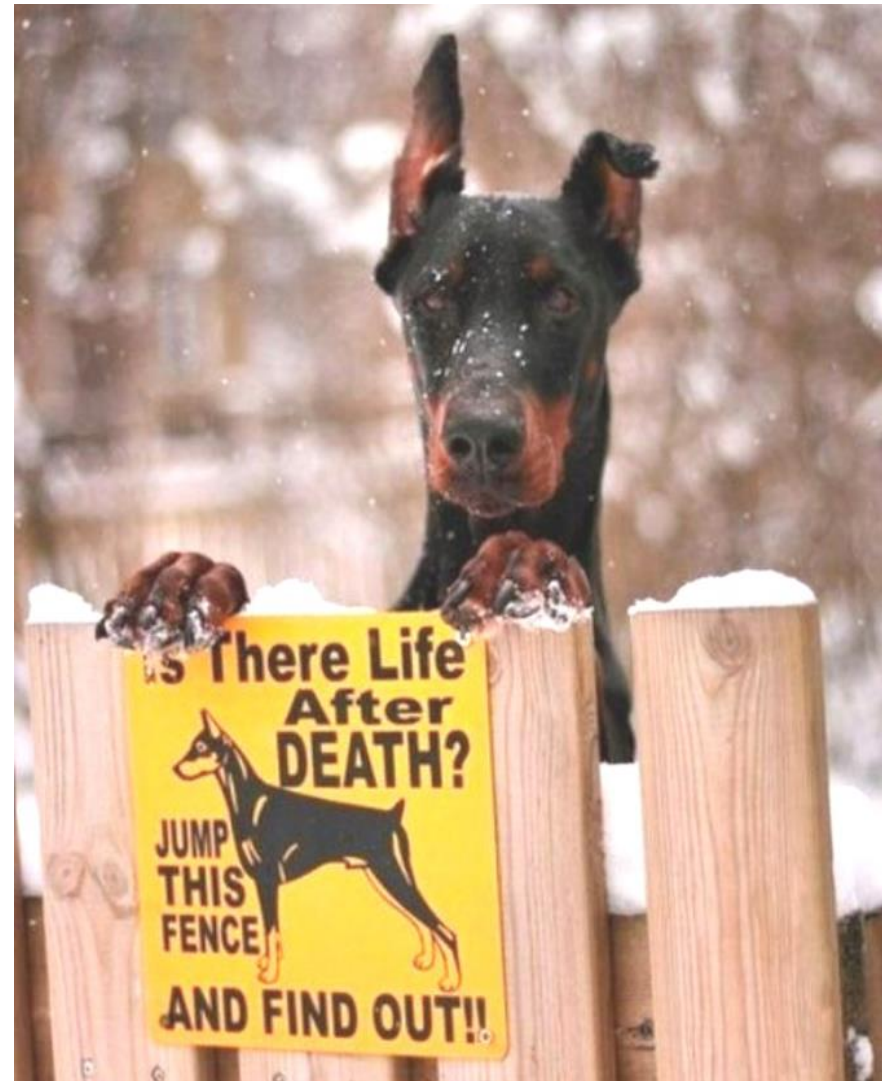
1. Kontrollmiljö
2. Riskanalys
3. Kontrollaktiviteter
4. Information och kommunikation
5. Uppföljning

Riskdefinition

“Risk är en aktivitet eller händelse som negativt påverkar en organisations förmåga att nå sina mål.”

(Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, COSO)

Viktiga begrepp

- Hot (risk)
 - Möjlig händelse som får oönskade effekter
 - Nyckelord (avbrott, förlust, förvanskning, fördröjd, utebliven, negativ, felaktig)
- Sannolikhetspåverkande faktor
 - Förutsättningar i kontrollmiljön som påverkar sannolikheten för att ett hot ska inträffa
 - Nyckelord (bristfällig, ny, förändrad, obefintlig, inkompetent, tillfällig, provisorisk)

Riskhantering utifrån COSO

”en **process** som genomförs av en organisations styrelse, ledning och annan personal, och som genomförs i ett strategiskt sammanhang och över hela företaget, utformad för att **identifiera** potentiella händelser som kan påverka organisationen och **hantera** risker inom ramen för dess **riskapptit** och ge **rimlig** försäkran om att organisationens mål uppnås.”

Förutsättningar för riskaptit

- Finansiell ställning
- Reservkapacitet
- Organisatorisk stress
- Förtroendekapital
- Typ av verksamhet

»» Riskanalysen - en förutsättning för rätt prioriteringar

Riskkategorier - exempel

- Omvärldsrisker
- Finansiella risker
- Legala risker
- Verksamhetsrisker
- Redovisningsrisker
- Bristande efterlevnad av regelverk
- Risker för förtroendeskada
- IT baserade risker

Risktyper

- Inbyggd risk – komplext, begärligt etc
- Upptäcktsrisk – lätt eller svårt att upptäcka

Utvecklad VOR-matris

Risk	Konsekvens		Sannolikhet	Riskvärde	Status	Åtgärder		Ansvar
	Ekonomi	Förtroende				Planerat	Utfört	
Köp utan upphandling	4. Allvarlig	3. Kännbar	4. Sannolik	28	Bristfälligt			
Missad diarieföring	1. Försumbar	2. Lindrig	4. Sannolik	12	Bristfälligt			
Felaktigt momsavdrag - hyrbil	2. Lindrig	3. Kännbar	2. Möjlig	12	Analyseras			
Bryter mot alkoholpolicy	1. Försumbar	4. Allvarlig	2. Möjlig	10	OK			
Röjer skyddad adress	1. Försumbar	4. Allvarlig	2. Möjlig	8	Bristfälligt			

Effektiva kontroller -Risktolerans

- Kontrollnytta
 - värdet av att hot inte inträffar
- Kontrollkostnad
 - kostnad för kontrollåtgärder för att hot inte ska inträffa

Riskhantering

- Acceptera
- Begränsa
- Eliminera
- Dela

Kontrollmiljö

- Kontrollmiljön utgör grunden för de andra fyra komponenterna i den interna kontrollen. Exempel på delkomponenter i kontrollmiljön:
 - Integritet och etik
 - Enhetens ledningsfilosofi
 - Policyer och riktlinjer
 - Processer och rutiner
 - Ledarskapsstil
 - Organisationsstruktur
 - Utformning av struktur för ansvar och befogenheter
 - Personalens kompetens

Rutiner och processer

Krav

- dokumenterad
- fastställd
- **känd**
- tillämpad
- lämplig
- övervakad

”Lämplig”

- tydlig
 - avvikelshantering
- inbyggda kontroller
- kompletterande kontroller?
- i enlighet med
 - internt regelverk
 - lagar och föreskrifter
- spårbarhet
- effektiv
- praktiskt rimlig

Internkontrollplanen

- **En** del av styrningen
- Baseras på riskanalysen
- Bör innehålla
 - Beslut om ytterligare analys
 - Utveckling
 - Validering
- Samordnas initialt med budget
- Uppdateras löpande

Organisation av internkontrollarbetet

- Ansvarsstruktur
 - Gemensam motor
 - Gemensamma resurser
- Styrning, samordning
- IT-stöd
- Kompetensförsörjning

Frågor?

